

نام خلیج فارس در منابع اطلاعات علمی

مهران مقصودی، دانشیار دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران
و مسئول گروه کاری نشریات و فرهنگ‌های جغرافیایی کمیته تخصصی نام‌نگاری و یکسان‌سازی نام‌های جغرافیایی
ایران
maghsoud@ut.ac.ir

سپیده زندیه دولابی، کارشناس سازمان نقشه‌برداری کشور
zandiyeh@ncc.org.ir

چکیده

هر روز بر اهمیت نام‌های جغرافیایی به‌ویژه نام‌های جغرافیایی تاریخی به‌عنوان میراث غیرملموس جوامع افزوده می‌شود. استفاده از نام‌های جعلی نه تنها باعث از بین رفتن نام‌های تاریخی می‌شود، بلکه جزئی از هویت و فرهنگ کشورها را مورد مخاطره قرار می‌دهد. یکی از مهم‌ترین مراجعی که نام‌های جغرافیایی در آن کاربرد زیادی دارد منابع اطلاعات علمی است. کاربرد نام‌های غیراستاندارد یا جعلی در این منابع موجب گسترش استفاده از نام‌های مذکور می‌شود. هدف از این تحقیق در واقع مشخص کردن وضعیت استفاده از نام خلیج فارس در منابع اطلاعات علمی است. در این تحقیق از روش تحلیلی و توصیفی جهت بررسی نام خلیج فارس استفاده شده است. نتایج حاکی از آن است که در بسیاری از پایگاه‌های اطلاعات علمی استفاده از نام جغرافیایی مجعول به‌جای خلیج فارس افزایش یافته و تولید مقالات و مدارک با نام جعلی در حال افزایش است. این درحالیست که همچنان کاربرد نام خلیج فارس در منابع و مدارک علمی برتری دارد. همچنین نتایج تحقیق نشان از برنامه‌ریزی مشخص طرفداران نام جعلی جهت تشویق و استفاده هر چه بیشتر از نام جعلی به‌جای نام خلیج فارس در مدارک علمی است. با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق توجه بیش از پیش متولیان نام‌های جغرافیایی کشور به تولیدات علمی معتبر با نام خلیج فارس ضروری است. این امر می‌تواند در نشر و توسعه استفاده از این نام و استنادات متعاقب آن موثر باشد. همچنین در این خصوص لزوم سیاست‌گذاری کلان و حمایت از مقالات با نام خلیج فارس از اهمیت زیادی برخوردار است.

واژگان کلیدی: خلیج فارس، نام‌های جغرافیایی، منابع اطلاعات علمی، مدارک علمی

مقدمه

انسان همواره با نام‌گذاری بر روی اشیاء، عوارض و هر آنچه که در پیرامون او بوده سعی در شناخت دنیای خود داشته و در این بین نام‌های جغرافیایی نقشی بس اساسی در شناخت دنیای اطراف انسان و ارتباط او با دنیا داشته است. در واقع زندگی انسان با نام و به‌خصوص نام‌های جغرافیایی عجین شده و استفاده از نام‌های صحیح می‌تواند در کلیه زمینه‌های فعالیت او کمک شایان توجهی نماید. ثبت صحیح و تلفظ یکسان نام‌های جغرافیایی و همچنین همسان‌سازی نام‌های جغرافیایی از جمله مسائلی است که کشورهای جهان فعالیت‌های گسترده‌ای را در ارتباط با آن آغاز کرده‌اند. در واقع از خصیصه‌های نام‌های جغرافیایی ارتباط آن با تاریخ، فرهنگ، هویت و روش معیشت مردم یک سرزمین است، بدین ترتیب تشتت در خصوص یک نام می‌تواند موجب وارد آمدن صدمات جبران ناپذیر بر هویت فرهنگی یک ملت شود. چه بسا که یک نام چنان نقشی در یک منطقه بازی کند که تشتت در آن مرزهای سیاسی و امنیت ملی آن کشور

را مورد مخاطره جدی قرار دهد. به همین لحاظ است که یکسان سازی نام های جغرافیایی سرلوحه کارهای شورای اقتصادی اجتماعی سازمان ملل واقع شده است و بسیاری از کشورها درصدد یکسان سازی نام های جغرافیایی خود در قالب تهیه فرهنگ های جغرافیایی و یا ایجاد پایگاه نام های جغرافیایی ملی خود هستند.

بسیاری از تحولات سیاسی با تغییر نام آغاز می شود. همچنین بسیاری از دشمنان یک کشور ابتدا سعی در تغییر نام عوارض جغرافیایی دارند، تا مقدمات جدایی قسمت هایی از یکی کشور و الحاق آن به کشور دیگر را فراهم کنند. در واقع در بیشتر موارد از نام های جغرافیایی به عنوان یک ابزار سیاسی استفاده می شود.

نام های جغرافیایی عنصری اساسی در فعالیت های اقتصادی - اجتماعی مانند سرشماری، عملیات صحرایی، خدمات پستی، تجارت، مدیریت حوادث غیرمترقبه، امنیت ملی، صنعت توریست و ... است. بر این اساس ملاحظه می گردد که تعریف و مراجعه به نام های بدون تشتت چقدر دارای اهمیت است.

امروزه استفاده از منابع اطلاعات علمی دیجیتال جزئی تفکیک ناپذیر از تحقیق و پژوهش شده است. به طوری که بدون دسترسی به این منابع تقریباً امکان شروع هیچ تحقیقی ممکن نیست. منابع اطلاعات علمی علاوه بر اینکه کراراً مورد استفاده افراد مختلف جهت مطالعه قرار می گیرند بارها نیز در مقالات دیگر مورد استناد قرار می گیرند. در برخی موارد تعداد ارجاعات به یک مقاله در سطح بین المللی آنقدر زیاد می شود که نام مقالات داغ را بر روی آنها می گذارند. نقش نام های جغرافیایی در این مقالات چیست؟ در بسیاری موارد به ویژه در علوم جغرافیایی مطالعات موردی انجام شده به نام یک مکان جغرافیایی متصل است. البته این فقط محدود به علوم جغرافیایی نیست و علوم دیگر را نیز شامل می شود. در زیر به چند نمونه اشاره می گردد:

- مانند بررسی بیشینه سرطان مری در ترکمن صحرا
- برآورد فراوانی دیاتومه های آب های ساحلی خلیج فارس، حد فاصل خورتیاب تا بندرلنگه
- اندازه گیری عناصر سنگین در رسوبات مغزی تنگه هرمز - خلیج فارس

بنابراین در بسیاری از منابع اطلاعات علمی نام های جغرافیایی مورد استفاده قرار می گیرند که همین مورد در نشر و کاربرد یک نام جغرافیایی به ویژه موقعی که جنبه بین المللی پیدا می کند، بسیار مهم است. در برخی موارد هم استفاده و نگارش غلط یک نام در یک منبع علمی معتبر لاتین باعث رواج استفاده از آن نام در تمام جهان می شود. در این خصوص می توانیم به نام خاص تپه قبرستان در دشت قزوین اشاره کرد که اکنون در تمام منابع قبرستان (Ghabristan) نوشته و خوانده می شود و یا نام البرز که در بعضی موارد Elborz نوشته می شود. در این مورد حتی می توان به نام اصفهان اشاره کرد که اصفهان (Isfahan) نوشته می شود. البته برخی از این موارد خاص منابع علمی نیستند بلکه کاربرد وسیع تری پیدا کرده اند. بنابر این در خیلی از موارد نام های جغرافیایی در یک منبع اشتباه نوشته می شوند و سپس توسط سایر نویسندگان مورد استفاده قرار می گیرد و سپس در سطح رسانه ها و سایر موارد توسعه پیدا می کند. این مورد وقتی اهمیت بیشتری پیدا می کند که بدانیم در هر سال چه تعداد منابع علمی تولید می شود و چه تعداد منابع علمی به صورت بر خط در اختیار کاربران قرار می گیرد.

به عنوان مثال پایگاه اطلاعات علمی Elsevier در سال ۲۰۱۱ بیش از ۱۰/۴ میلیون مقاله، ۲۵۰۰ مجله، ۱۹۰۰۰ کتاب را عرضه کرده و هر سال ۲۰۰۰ کتاب جدید را تولید می کند. علاوه بر موارد فوق باید گفت که ۳۰ میلیون محقق از بیش از ۱۸۰ کشور جهان از این پایگاه استفاده می کنند و هر سال بیش از ۴۸۰ میلیون دانلود از این پایگاه صورت می گیرد. همچنین ۴۵۰۰۰ مقاله جدید به این پایگاه اضافه می شود و مقاله های ۱۸۵ سال پیش تا به حال اسکن شده و

به کاربران ارائه می‌شود. بیش از ۷ میلیون نویسنده و افراد درگیر در کار نشر با این پایگاه سروکار دارند. از آمار فوق می‌توان دریافت که درج یک نام جغرافیایی در چنین پایگاهی تا چه حد می‌تواند در بسط، گسترش، حفظ و یکسان‌سازی آن نام موثر باشد و یا برعکس استفاده اشتباه یا تعمدی از یک نام مجعول باعث تحریف تاریخ و ضربه به پیشینه‌های تاریخی و فرهنگی یک ملت شود. در مراحل انجام این تحقیق مشکلاتی وجود داشت که از مهم‌ترین آن در بعضی موارد، می‌توان به عدم امکان تفکیک نام خلیج فارس از نام مجعول در منابع و پایگاه‌ها اشاره کرد.

در این تحقیق وضعیت نام خلیج فارس در منابع اطلاعات علمی معتبر مورد بررسی قرار گرفته و هدف تعریف راهکاری جهت افزایش استفاده از نام خلیج فارس در تولیدات علمی و متعاقب آن، ثبت نام در پایگاه‌های اطلاعات علمی جهانی است.

روش تحقیق

در این مقاله از روش تحلیلی- توصیفی و آماری استفاده شده است. اطلاعات مربوط به نام خلیج فارس از پایگاه‌های معتبر علمی همچون Elsevier، EBSCO، WOS و سایر پایگاه‌های منابع علمی ملی و بین‌المللی اخذ شد و سپس مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت. همچنین سایر اطلاعات به‌صورت کتابخانه‌ای و از مقالات و کتاب‌های موجود استخراج شده است.

یافته‌ها

با بررسی برخی از منابع اطلاعات علمی مهم بین‌المللی که توسط اغلب مراکز علمی و تحقیقاتی جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد نکات ارزنده‌ای را می‌توان در ارتباط با استفاده از نام خلیج فارس در این منابع استخراج نمود. در اینجا به تعداد مقالات و منابع علمی که در پایگاه‌های مختلف مورد استفاده قرار گرفته به‌طور مختصر اشاره می‌گردد.

پایگاه EBSCO

EBSCO یکی از بزرگترین ارائه‌دهندگان منابع تخصصی علمی در رشته‌های موضوعی مختلف با بیش از ۳۰۰ پایگاه تخصصی می‌باشد. هر یک از این پایگاه‌ها جهت استفاده بهینه پژوهشگران، اساتید و دانشجویان سازماندهی گردیده‌اند. محتوای پایگاه تخصصی EBSCO علاوه بر تعداد چشمگیر منابع مختلف، از لحاظ کیفیت نیز حاوی برترین منابع از قبیل مجلات بازبینی شده و دارای ضریب تأثیر بالا از ناشرین تراز اول به‌صورت تمام متن می‌باشد.

اطلاعات جداول ۱ و ۲ نشان می‌دهد که با وجود بیشتر بودن تعداد مقالات مرتبط به نام خلیج فارس در سال‌های اخیر، کشورهای حامی نام مجعول حتی در زمینه‌های علمی هم برنامه مشخصی برای ضربه زدن به این نام تاریخی که جزئی از میراث غیر ملموس بشریت است وجود دارد. در واقع این جداول نشان می‌دهند که چطور استفاده از نام مجعول برای خلیج فارس از ۱ مورد در سال ۱۹۵۸ به ۲۵۱۵ مورد در سال ۲۰۱۲ رسیده است. همچنین این جداول مشخص می‌کند که در کنفرانس‌ها مقالات بیشتری باید با نام خلیج فارس منتشر شود. البته لازم به یادآوری است که استفاده از این نام باید در تمام زمینه‌های علمی گسترش یابد.

جدول ۱. نوع منابع مورد استفاده در پایگاه EBSCO

منبع	خلیج فارس	نام مجعول
مجلات علمی	۲۰۹۸	۹۰۰
دوره‌ای	۴۹۲۰	۱۷۳۷
خبر	۱۶۱۹۸	۵۷۸
کتاب	۲۲۴	۸
گزارش	۲۰	۱
مروری	۴۶۸	۵۷
کنفرانس	۱۲۲	۸۴
منابع اسنادی چاپ شده	۲۷	۳
منابع الکترونیک	۱۷	۱
منابع اسنادی چاپ نشده	۲	۰

جدول ۲. استفاده از نام خلیج فارس در پایگاه EBSCO در سال‌های مختلف

سال	Persian Gulf	A G	سال
1833-2012	22360	2515	۱۹۵۸-۲۰۱۲
1833-2000	14225	948	۱۹۵۸-۲۰۰۰
1833-1990	5798	192	۱۹۵۸-۱۹۹۰
1833-1980	356	36	۱۹۵۸-۱۹۸۰
1833-1970	144	4	۱۹۵۸-۱۹۶۹
1833-1960	80	1	۱۹۵۸-۱۹۶۰
1833-1950	60		
1833-1900	16		

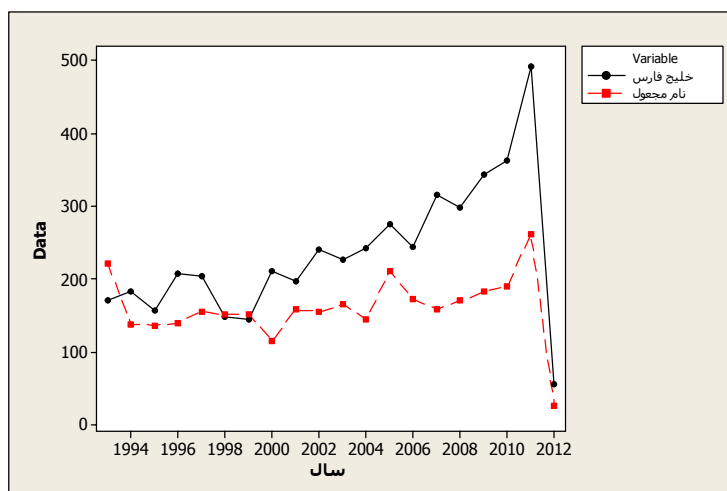
پایگاه منابع علمی Elsevier

این پایگاه یکی از بزرگ‌ترین پایگاه‌های منابع علمی جهان بوده و در حال حاضر از عمده‌ترین منابع اطلاعاتی مورد استفاده در دانشگاه‌های ایران و جهان است. در مقدمه این مقاله مختصری از مشخصات این پایگاه ارائه شد. ورود یک نام جغرافیایی به این پایگاه می‌تواند مورد استفاده وسیعی در مجامع علمی در مرحله اول و در مرحله بعد منابع دیگر و رسانه‌ها پیدا کند. در حال حاضر اغلب دانشگاه‌های ایران به‌صورت برخط از این منبع علمی استفاده نموده و تقریباً تمام کارهای علمی معتبر با بهره‌گیری از این منبع تدوین می‌شوند. یکی از خدماتی که توسط Elsevier ارائه می‌شود خدماتی به نام Science Direct است. در این پایگاه معمولاً منابع معتبر علمی با ضریب تأثیر بالا ذخیره شده‌اند و مقالات ارائه شده در این خدمت مورد استفاده وسیعی در مراجع علمی قرار می‌گیرد. در جدول ۳ تعداد منابعی که از نام خلیج فارس استفاده کرده‌اند قید شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود تعداد مقالاتی که در مجلات علمی از نام مجعول استفاده

می‌کنند نسبتاً زیاد بوده و در این زمینه و همچنین زمینه‌های دیگر سیاست‌گذاری‌های لازم باید صورت گیرد. شکل ۱ فاصله تعداد استفاده از نام خلیج فارس و نام مجعول را در مدارک و منابع علمی نمایش می‌دهد اما در عین حال خبر از افزایش استفاده از نام مجعول می‌دهد.

جدول ۳. استفاده از نام خلیج فارس در منابع مختلف Science Direct

نوع منبع	خلیج فارس	نام مجعول
مجلات علمی	۶۵۹۶	۴۶۲۶
کتاب	۸۱۰	۳۴۶
مراجع	۱۸۴	۴۸
جمع	۷۱۰۶	۴۸۴۸

شکل ۱: استفاده از نام خلیج فارس و نام مجعول در منابع علمی پایگاه Science Direct

یکی از خدمات ارائه شده از سوی Elsevier سرویس Hub است که شامل منابع مورد استفاده در سایر پایگاه‌های اطلاعات علمی است. Hub خدمات ویژه‌ای را نیز به کاربران خود ارائه می‌دهد. در یکی از این خدمات، اطلاعات و مدارک علمی مربوط به یک موضوع خاص در سایر پایگاه‌ها ارائه می‌گردد که تعداد مدارک موجود در این منابع درخصوص نام خلیج فارس در جدول ۴ درج شده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود در همه پایگاه‌های منابع اطلاعات علمی، تعداد منابعی که از نام خلیج فارس استفاده کردند بیشتر است اما کاربرد نام مجعول هم با توجه به کوتاه بودن دوره حیات آن کم نبوده و به‌نظر می‌رسد کشورها و افرادی که از این نام استفاده می‌کنند درصدد کم کردن این فاصله می‌باشند.

جدول ۴. استفاده از نام خلیج فارس در منابع مختلف Hub

نام منبع	خلیج فارس	نام مجعول
Science Direct	۶۹۷۰	۴۶۶۱
Scopus	۷۷۵۲	۵۶۸۶
Medline	۱۲۰۲	۵۶۶
Willy-Blackwell	۵۳۹	۲۸۸
Pubmed Central	۱۹۸	۴۹
Sage and others	۱۱۱	۴۵
جمع	۱۶۹۰۶	۱۱۴۵۹

از جمله خدمات معتبر Elsevier خدمتی تحت عنوان Scopus است. این پایگاه در واقع بزرگترین پایگاه ارائه خلاصه منابع علمی شامل بیش از ۴۶ میلیون رکورد اطلاعاتی است. در این پایگاه که اطلاعات آن را به صورت موضوعی طبقه بندی کرده ایم (جدول ۵) همان طور که ملاحظه می گردد تنها در علوم پزشکی استفاده از نام خلیج فارس در منابع علمی نسبت به نام مجعول برتری دارد و در سایر موارد باید سیاست تأثیرگذاری از سوی متولیان نام های جغرافیایی اتخاذ گردد.

جدول ۵. استفاده از نام خلیج فارس در موضوعات مختلف در Scopus

موضوع	خلیج فارس	نام مجعول
علوم زمین	۶۸۱	۶۳۷
علوم محیطی	۵۴۴	۴۵۱
مهندسی	۴۷۹	۵۲۰
علوم زیستی و کشاورزی	۴۱۹	۳۸۷
پزشکی	۱۰۱۹	۲۳۰

پایگاه اطلاعات علمی ISI

شاید یکی از معروف ترین و معتبرترین پایگاه های منابع اطلاعات علمی ISI یا Institute for Scientific Information است که در تمام جهان شناخته شده است و اطلاعات تمام مجلات و مقالات معتبر را نمایه نموده و تجزیه تحلیل استنادی ارائه می دهد. از تولیدات این پایگاه WOS یا Web of Science می باشد. این تولید خاص منابع تولید شده در زمینه علوم را ارائه می کند. اطلاعات استخراج شده از WOS در خصوص کاربرد نام خلیج فارس در منابع علمی باز هم فاصله معنی داری را از نام مجعول نشان می دهد (جدول ۶ و ۷) اما از طرفی نگرش ما را نسبت به استفاده از این نام (نام مجعول) در جهان تغییر می دهد و نشان می دهد که اگر در زمینه استفاده از نام خلیج فارس در تولید منابع علمی سیاست مشخصی وجود نداشته باشد ممکن است تا چند سال دیگر استفاده از نام مجعول در پایگاه های منابع اطلاعات علمی برتری پیدا کند. نکته مهم اینجاست که برخی از نویسندگان ناآگاهانه و فقط با توجه به منابع دیگر از این

نام استفاده می‌کنند. بنابر این نام هر چه کمتر در منابع فوق استفاده شود احتمال اینکه در منابع دیگر تکرار شود نیز کمتر می‌شود.

شایان ذکر است در یکی از تحقیقات تعداد مدارک ارائه شده از طریق نویسندگان ایرانی که در این پایگاه نمایه شده جمعاً ۲۵۳۲۰ مدرک بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۶ ذکر شده است. شاید افزایش مقالات و مدارک نویسندگان ایرانی که از نام خلیج فارس در مقالات خود استفاده می‌کنند با اطلاع‌رسانی و سیاست‌های تشویقی دستگاه‌های مسئول میسر گردد. از طرفی چنانچه درصدی از این مقالات با توجه به موضوع خود از نام خلیج فارس استفاده کنند می‌تواند تأثیر انکارناپذیری بر افزایش منابع علمی مرتبط با نام خلیج فارس داشته باشد.

جدول ۶. استفاده از نام خلیج فارس در موضوعات مختلف در Web of Science (WOS)

گروه علمی	خلیج فارس	نام مجعول
روابط بین‌الملل	۱۸۴	۰
علوم سیاسی	۱۶۰	۰
مطالعات ناحیه‌ای	۱۰۴	۰
پزشکی	۱۰۱	۰
تاریخ	۷۷	۰
علوم محیطی	۰	۱۳۶
علوم زیستی آب‌های شیرین	۰	۱۱۱
اقیانوس‌شناسی	۰	۶۹
مطالعات بین رشته‌ای	۰	۶۵
علوم بین رشته‌ای	۰	۶۰
سایر	۷۷۳	۳۳۳
جمع	۱۳۹۹	۷۷۴

جدول ۷. استفاده از نام خلیج فارس در منابع مختلف در Web of Science (WOS)

نوع منبع	خلیج فارس	نام مجعول
مقاله	۷۹۹	۶۱۶
کتاب‌های مروری	۳۵۷	۳۵
مقالات کنفرانس‌ها	۹۲	۶۹
چکیده جلسات علمی و تحریریه	۱۲۱	۵۱

استفاده از نام خلیج فارس در منابع اطلاعات علمی فارسی

پایگاه‌های منابع اطلاعات علمی به زبان فارسی خدمات گسترده پایگاه‌های لاتین را در خصوص طبقه‌بندی منابع ارائه نمی‌کنند اما می‌توان اطلاعات خوبی را از آنها استخراج نمود. جدول ۸ تعداد مقالات مرتبط با نام خلیج فارس در پایگاه‌های SID، Magiran و Civilica را نشان می‌دهد. شاید با توجه به تعداد مقالات تولید شده در کشور این تعداد کم باشد اما مهم‌تر از تعداد مقالات ارائه خلاصه یا تمام این مقالات به لاتین و سپس انتشار آن باشد. این مورد باعث افزایش تعداد منابع مرتبط با خلیج فارس و استنادات مربوط به آنها در جهان خواهد شد.

جدول ۸. استفاده از نام خلیج فارس در پایگاه‌های منابع اطلاعات علمی فارسی

نام مرجع	نام خلیج فارس
SID	386
Magiran	500
Civilica	555

نتیجه‌گیری

استفاده از منابع اطلاعات علمی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی هر روز بیشتر شده و روز به روز بر اهمیت آنها اضافه می‌شود. روزه مقالات و مدارک علمی زیادی در جهان تولید می‌شود که در بسیاری از آنها از نام‌های جغرافیایی استفاده می‌شود. با توجه به سیاست‌های مشترک کشورهای عربی و برخی کشورهای دیگر جهت گسترش استفاده از نام مجعول به جای خلیج فارس به نظر می‌رسد در منابع علمی نیز سرمایه‌گذاری و سیاست‌گذاری مشخصی برای این امر از سوی این کشورها اتخاذ شده است. نتیجه این تحقیق اهمیت استفاده از نام‌های استاندارد و صحیح در پایگاه‌های اطلاعات علمی را نشان می‌دهد. استفاده اشتباه یا تعمدی از یک نام جغرافیایی در این پایگاه‌ها باعث گسترش استفاده از آن در منابع علمی و غیر علمی دیگر می‌شود. در این تحقیق از منابع اطلاعات علمی معتبر جهان استفاده شده و فراوانی استفاده از نام خلیج فارس در آنها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. این تحقیق نشان می‌دهد که استفاده از نام مجعول به جای نام خلیج فارس در منابع اطلاعات علمی در سال‌های اخیر در حال افزایش بوده و متولیان امر مربوط به نام‌های جغرافیایی در کشور باید ضمن برنامه‌ریزی درازمدت در این زمینه از تولیدات علمی با نام خلیج فارس در داخل و خارج از کشور حمایت کنند. در این خصوص راه‌کارهایی به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

- تشکیل کمیته‌ای از نمایندگان سازمان‌ها و موسسات دخیل در امر تولید منابع علمی کشور و کمیته نام‌نگاری
- ارائه طرح جامع استفاده از نام خلیج فارس در منابع اطلاعات علمی
- تشویق نویسندگان خارجی و داخلی به استفاده از نام خلیج فارس در تولیدات علمی
- انجام تحقیقات مشترک در خصوص خلیج فارس با موسسات و مراکز پژوهشی خارج از کشور
- برگزاری کنفرانس‌های تخصصی بین‌المللی خلیج فارس (در زمینه‌های مختلف مانند بیولوژی، زمین شناسی، تغییر اقلیم و ...)
- استناد نویسندگان به منابعی که در آنها از نام خلیج فارس استفاده شده است.

مراجع

- ۱- پاپلی یزدی، محمد حسن، ۱۳۶۷، فرهنگ آبادیها و مکانهای مذهبی کشور، مشهد، آستان قدس رضوی
- ۲- رفاهی، فیروز، ۱۳۸۰، مبانی توپونیمی، تهران، سازمان نقشه برداری کشور
- ۳- سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، فرهنگ آبادیهای کشور
- ۴- سازمان نقشه برداری کشور، ۱۳۸۲، دستورالعمل آوانویسی نامهای جغرافیایی ایران
- ۵- عصاره، فریده، نوروزی، چاکلی عبدالرضا، کشوری، مریم. ۱۳۸۹، هم نویسنده پژوهشگران ایران درنمایه‌های استنادی علوم، علوم اجتماعی، هنر و علوم انسانی در پایگاه Web of Science در سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۶، فصل‌نامه علوم و فناوری اطلاعات، دوره ۲۵ شماره ۴، ۵۷۳-۵۹۵
- ۶- مقصودی، مهران. ۱۳۸۴، فرایند گردآوری نامهای جغرافیایی در عملیات میدانی و اداره، نشریه نقشه برداری، ش ۱۲
- ۷- مقصودی، مهران. ۱۳۸۲، اهمیت نامهای جغرافیایی در نقشه‌ها، نشریه نقشه برداری، ش ۵۹
- ۸- Kadmon, Naftali, 2000, Toponymy, Vantage, New York,
- ۹- Ormeling, Ferjan. K. Hans Stabe, Jorn Sievers, 2002, Training Course on Toponymy, Ifag, Germany,
- 10- <http://www.magiran.com/magtoc.asp?mgID=2105> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۵
- 11- <http://www.sid.ir/fa/index.asp> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۵
- 12- <http://www.civilica.com/Calendar.html> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۷
- 13- <http://www.sciencedirect.com/science> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۰
- 14- <http://ehis.ebscohost.com/eds/> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۰
- 15- <http://www.info.sciverse.com/scopus> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۰
- 16 <http://apps.webofknowledge.com/> دسترسی ۱۳۹۰/۱۰/۱۷